

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště č. 7

České Budějovice

okresní pracoviště České Budějovice

Inspekční zpráva

Gymnázium

Jírovcova 8, 371 61 České Budějovice

Identifikátor / IZO:

600 008 002 / 060 076 101

Zřizovatel: MŠMT ČR

Školský úřad: České Budějovice

Čj.	071-277/99-03401
Signatura	kg1ws201

OBSAH

1 ÚVOD	3
1.1 Předmět inspekce	3
1.2 Termín inspekce	3
1.3 Složení inspekčního týmu	3
1.4 Ředitel školy	3
1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá	3
2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY	4
2.1 Výchovně vzdělávací program školy, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty	4
2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy	4
2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků	5
2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání	5
3 ŘÍZENÍ ŠKOLY	6
3.1 Koncepční záměry školy, plánování	6
3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů	6
3.3 Odborné a pedagogické řízení	6
3.3.1 Organizační struktura	6
3.3.2 Personální struktura	7
3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků	7
3.4 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení	7
3.5 Informační systém - vnitřní a vnější	7
3.6 Vedení povinné dokumentace	8
3.7 Výroční zpráva	8
3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům	8
4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI .	10
4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků	10
4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy	10
4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování, hodnocení úrovně vzdělávání v jednotlivých předmětech nebo organizačních celcích	10
4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení	15
4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků	15
4.6 Hodnocení výchovného poradenství	15
4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy	16
4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy	16
5 ZÁVĚR	17
5.1 Závěry inspekce	17
5.2 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu	17
5.3 Datum a podpis ředitele kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy	17
5.4 Další adresáti zprávy	18
5.5 Připomínky ředitele školy	18

1 ÚVOD

1.1 Předmět inspekce

Komplexní posouzení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

1.2 Termín inspekce

4. - 8. ledna 1999

1.3 Složení inspekčního týmu

Vedoucí týmu: Mgr. Lidmila Schleissová
Členové týmu: PhDr. Jiří Filla
Mgr. Petr Friebel
Ing. Jana Grammetbauerová
Jiří Horák, promováný historik

1.4 Ředitel školy

RNDr. Karel Lichtenberg, CSc.

1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá

- Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol čj. 30 925/98-21 ze dne 10. 11. 1998.
- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1997/98.
- Výroční zpráva o hospodaření školy v účetním roce 1997.
- Rozvojový program gymnázia.
- Roční plán práce - organizace školního roku.
- Učební plány.
- Školní kurikulum.
- Povinná dokumentace školy dle zákona č. 258/96 Sb.
- Organizační řád.
- Školní řád.
- Plán práce výchovného poradce na školní rok 1998/99.
- Maturitní a jiné písemné práce žáků.
- Hospitační záznamy ředitele, zástupce ředitele a členů inspekčního týmu.

2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY

2.1 Výchovně vzdělávací program školy, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty

V letošním školním roce škola organizuje výuku podle těchto učebních plánů:

- 79-02-5/00 Gymnázium, studium denní, délka studia 4 roky, učební plán schválený dne 19. 12. 1991 pod čj. 28 205/90-20,
- 79-02-5/00 Gymnázium, studium denní, délka studia 7 roků, učební plán víceletého gymnázia schválený dne 29. 5. 1991 pod čj. 17 711/90-20,
- 79-02-5/00 Gymnázium, studium denní, délka studia 8 roků, generalizovaný učební plán gymnázia s osmiletým studijním cyklem, schválený dne 15. 7. 1994 pod čj. 20 060/94-23,
- 79-02-5/01 Gymnázium, zaměření na matematiku, studium denní, délka studia 4 roky, učební plán tříd gymnázií se zaměřením studijního oboru 01 - matematika, schválený dne 19. 4. 1990 pod čj. 15 303/90-20.

Výuka všech uvedených oborů byla potvrzena Rozhodnutím MŠMT ČR o zařazení gymnázia do sítě škol ze dne 10. 11. 1998, čj. 30 925/98-21.

Na základě výše uvedených učebních plánů sestavil ředitel školy konkrétní učební plány pro každý druh studia s přidělenými disponibilními hodinami. Ve vyšších třídách čtyřletého, sedmiletého i osmiletého gymnázia mají žáci dostatečnou možnost profilace v oblasti jazykové, společenskovední, matematiky a informatiky i v oblasti přírodovědné. V učebních plánech jsou zařazeny volitelné předměty: Seminář a cvičení z českého jazyka, Konverzace v anglickém nebo německém jazyce, Společenskovední seminář, Základy ekonomie, Seminář z dějepisu, Semináře a cvičení z matematiky, fyziky, chemie, biologie a Informatika a výpočetní technika.

Výuka jednotlivých předmětů probíhá podle platných osnov. Na jejich základě je ve škole zpracován pro každý předmět učební dokument schválený ředitelem školy, který obsahuje kmenové učivo stanovené Standardem základního eventuálně gymnaziálního vzdělávání, včetně časového rozvržení učiva do jednotlivých ročníků. Souhrn těchto dokumentů tvoří školní kurikulum. Kurikulum je pro všechny učitele závazné. Podle úrovně i zájmu žáků pak učitelé do obsahu vzdělávání funkčně začleňují i prvky nadstandardní, které umožňují kvalitní přípravu žáků na studium na vysokých školách.

Vzdělávací program školy je předepsaným způsobem schválen.

2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy

V učebních plánech gymnázia jsou zařazeny nepovinné předměty: Francouzský jazyk, Ruský jazyk, Cvičení z matematiky, Výtvarná výchova, Pěvecký sbor, Sportovní hry a Řízení motorových vozidel. Tuto nabídku škola každoročně obměňuje podle zájmu žáků.

Škola doplňuje povinnou část výchovně vzdělávacího programu pestrou nabídkou individuálních vzdělávacích aktivit.

2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků

Ročník	Počet žáků v ročníku	Třída	Obor	Celkový počet žáků	Z toho dívek	Integrovaní zdr.postiž. žáci
první	112	1.A	4-leté G, zam.01	27	9	0
		1.B	4-leté G	32	23	0
		1.C	4-leté G	20	13	0
		I	8-leté G	33	15	0
druhý	59	2.B	4-leté G	29	12	0
		II	8-leté G	30	11	0
třetí	63	III A	8-leté G	30	18	0
		III B	8-leté G	33	20	0
čtvrtý	118	IVA	8-leté G	33	17	0
		IV B	8-leté G	33	24	0
		4.A	4-leté G, zam.01	20	3	0
		4.B	4-leté G	32	16	0
pátý	63	V A	7-leté G	30	20	0
		V B	7-leté G	33	24	0
šestý	29	VI	7-leté G	29	15	0
sedmý	33	VII	7-leté G	33	18	0
celkem	477	16 tříd		477	258	0

2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání

Základní.

Úplné střední všeobecné.

3.1 Koncepční záměry školy, plánování

Vedení školy hodlá i v budoucích letech zachovat stávající vzdělávací program při zachování stabilního počtu patnácti tříd. O studium na gymnáziu nadále trvá velký zájem, v loňském roce se hlásilo na osmileté gymnázium přibližně třikrát a na čtyřleté dvakrát více žáků než mohlo být přijato. Specifikem zůstávají třídy se zaměřením na matematiku, které má škola zařazenou jako jedinou v regionu. V příštím školním roce bude na jejich tradici navazovat třída s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů, která umožní poněkud volnější pojetí učebního plánu i maturitní zkoušky. Škola tak nadále bude intenzivně rozvíjet matematicko-přírodovědné talenty, což je oblast v posledních letech opomíjená, ale s mimořádně výhodnou perspektivou např. pro uplatnění v progresivních technických oborech.

Vedení školy v souvislosti s koncepčními záměry vypracovalo Rozvojový program školy na příštích deset let. Činnost školy v daném školním roce se řídí ročním plánem činnosti, který zahrnuje všechny důležité termíny a zodpovědné osoby.

Koncepční záměry školy a plánování jsou příkladné.

3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů

V rozvrhu hodin jednotlivých tříd jsou zařazené všechny předměty, které předepisuje učební plán a to ve správné dotaci. Učební osnovy a časové rozvržení učiva sledovaných předmětů byly, v době, kdy inspekce probíhala, plněny.

Plnění učebních plánů a učebních osnov je příkladné.

3.3 Odborné a pedagogické řízení

3.3.1 Organizační struktura

Základní statutární normou školy je organizační řád, který tvoří základ a rámec pro ostatní organizační normy. Vyjadřuje také strukturu organizace řízení, dělbu činností, odpovědnosti a pravomoci jednotlivých pracovníků pověřených funkcemi.

Statutárním orgánem je ředitel školy, který jmenoval jednoho zástupce. Ten zodpovídá za organizační a metodické zabezpečení výuky. Ve škole pracuje sedm předmětových komisí, jejichž předsedové spolupracují se zástupcem ředitele při personálním zabezpečování výuky, zodpovídají za přípravu přijímacích a maturitních zkoušek, plánují předmětové olympiády a jiné soutěže, zodpovídají za vzdělávání svých metodických podřízených a předávají řediteli podklady pro pracovní hodnocení členů komise. Stálými členy poradního sboru ředitele jsou jeho zástupce, výchovný poradce, a pracovník, který sestavuje rozvrh. Zástupci předmětových komisí jsou do poradního sboru zvaní podle projednávané problematiky. Pro řešení specifických odborných úkolů jmenuje ředitel pracovní týmy. Ředitel úzce spolupracuje s žákovskou samosprávou, kterou tvoří mluvčí jednotlivých tříd a s organizací rodičů.

Z předchozího vyplývá, že řízení školy je funkčně strukturováno, kompetence a poradní orgány jsou stanoveny a realizovány. Ředitel školy má vysoké řídicí schopnosti, ve sboru má přirozenou autoritu, která vyplývá i z výsledků jeho pedagogické práce.

Organizační struktura školy je vynikající.

3.3.2 Personální struktura

Pedagogičtí pracovníci	Pedagogická a odborná způsobilost							
	úplná		jen odborná		jen pedagogická		nevyhovující	
	interní	externí	interní	externí	interní	externí	interní	externí
Učitelé	30	12	-	-	-	-	-	-
Celkem	30	12	-	-	-	-	-	-

Vyučovací povinnost učitelů je sestavena tak, že je plně využita jejich odborná způsobilost. Všechny hodiny jsou tedy vyučovány s požadovanou odbornou i pedagogickou způsobilostí. Věkové složení sboru je optimální (věkový průměr je 40 let). Na bezproblémovém chodu školy se podílí i nepedagogičtí pracovníci: účetní, hospodářka, školník a 4 uklízečky. Vedení školy vytváří atmosféru důvěry a spolupráce, která vede ke stabilizaci pedagogického sboru.

Personální struktura školy plně odpovídá vzdělávacímu programu, je vynikající.

3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků probíhá především vlastním studiem. Ve škole je k němu k dispozici učitelská knihovna, příruční knihovny v kabinetech a nejrůznější metodické a didaktické časopisy. Začínající nebo nově přijatí učitelé jsou v péči uvádějících učitelů. Vedení školy umožňuje učitelům účast na akcích Jihočeského pedagogického centra (zejména český jazyk, chemie), Pedagogické fakulty JU (fyzika, matematika) a Britské rady (anglický jazyk). V práci s počítači jsou učitelé školeni vlastními učiteli informatiky ve škole.

Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků je nadprůměrná.

3.4 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Kontrolní systém je zaměřen na organizaci a kvalitu vzdělávacího programu. Kromě ředitele školy jsou zde kompetencemi pověřeni zástupce ředitele, předsedové předmětových komisí a uvádějící učitelé. Mají zpracován plán hospitační činnosti na daný školní rok a provádějí rozbor navštívených hodin s příslušnými učiteli. Počet provedených hospitací je dostatečný z hlediska potřeby kontroly úrovně vzdělávací práce. Kontrolu usnadňuje závazné školní kurikulum. Tato činnost je neformální, ředitel školy ji považuje za důležitou součást řízení, protože její výsledky jsou hlavní součástí celkového hodnocení učitele.

Hodnocení žáků probíhá pravidelně všemi obvyklými formami. V hospitovaných hodinách bylo patrné, že má motivační charakter. Při prověřování žákovských znalostí nejsou přeceňovány faktografické znalosti, oceňují se především aplikační dovednosti. Za rozmanité žákovské aktivity jsou udělovány pochvaly, represivní opatření je třeba použít jen ve výjimečných případech.

Kontrolní systém je v souladu s typem školy, je nadprůměrný.

3.5 Informační systém - vnitřní a vnější

Vnitřní informační systém školy funguje především prostřednictvím osobního styku, který ředitel preferuje. Podle potřeby svolává zástupce ředitele schůzky třídních učitelů, kteří

jsou hlavním článkem v předávání informací žákům. Všichni se potřebné informace dovídají včas. Třídní učitelé zodpovídají vedení školy za předávání závažných informací o žácích třídy. Ve škole jsou funkční informační tabule k různým námětům. Počítačová síť propojuje učitelská PC, žákovská PC a PC v kancelářích ředitele a zástupce.

Pedagogická rada se v minulém roce sešla osmkrát. Zápisy z pedagogických rad obsahují všechny potřebné údaje, zápisy jsou funkční, stanovují konkrétní úkoly, termíny a zodpovědné osoby.

Čtyřikrát za rok pořádá škola informační odpoledne pro rodiče, kteří však mohou navštívit školu i kdykoliv podle přání. Škola informuje předběžně o svém vzdělávacím programu rodiče žáků 5. a 9. tříd ZŠ, především ze ZŠ v Nerudově ulici, kde jsou třídy s rozšířenou výukou matematiky. Rodiče žáků prim a 1. ročníků obdrží v úvodu školního roku písemný materiál s nejdůležitějšími informacemi a termíny. Ředitel spolupracuje s aktivem rodičů, což je orgán složený ze zástupců jednotlivých tříd. Při škole také pracuje občanské sdružení „Spolek pro vědu, kulturu a sport“, které mimo jiné podporuje akce školy i finančně pomocí příspěvků od rodičů a sponzorů. V době inspekce proběhl ve škole zdařilý Den otevřených dveří.

Informační systém školy je příkladný.

3.6 Vedení povinné dokumentace

Dokumentace školy je vedena řádně, funkčně a v souladu s platnými předpisy. Jsou používány předepsané tiskopisy. Administrativní úroveň je vzorná.

Vedení dokumentace je příkladné.

3.7 Výroční zpráva

Výroční zpráva je v souladu s § 17e odst. 2, 3 a 4 zákona č. 139/1995 Sb., postihuje všechny oblasti podle tohoto zákona a její obsah je v souladu se zjištěnými skutečnostmi. Výroční zpráva je pravidelně projednávána na pedagogické radě. Způsob zpracování výroční zprávy umožňuje řediteli, aby z ní vycházel při své další práci.

Výroční zpráva je zpracována příkladně.

3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu umožňují provoz školy a realizaci vzdělávacího programu. Škola s nimi hospodář efektivně, protože v roce 1998 mohla zakoupit učební pomůcky za 122 128 Kč, učebnice za 56 515 Kč, odbornou literaturu za 15 220 Kč a časopisy za 19 982 Kč. Odborné učebny informatiky a výpočetní techniky byly v tomto roce vybaveny novými PC za 570 426 Kč. Za symbolickou cenu pak vedení školy zajistilo převod chemikálií, chemického skla a laboratorních pomůcek z rušené laboratoře firmy Dehtochema.

V posledních dvou letech se uskutečnily větší investiční akce. Z prostředků na „Projekt zkvalitnění technického stavu a vybavení škol“ byla nedávno dokončena výměna oken, a protože se na akci finančně nepodílel pronajímatel budovy město České Budějovice, je příslušná částka umořována proti nájemnému. Dále byla provedena rekonstrukce výměňkové stanice, kterou hradil pronajímatel. Dosud však nebyla zahájena plánovaná oprava fasády v zadní části objektu, což vede k zhoršení jejího technického stavu. Existují také náznaky toho,

že bude třeba provést výměny odpadních potrubí. Záměrem vedení školy je provést v dohledné době půdní vestavbu ateliérů pro výtvarnou a hudební výchovu.

Efektivnost využívání finančních prostředků vzhledem ke schváleným učebním dokumentům je mimořádná.

4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Ve škole je k dispozici celkem 21 učeben, z toho je 7 učeben odborných (dvě pro informatiku a výpočetní techniku, po jedné pro biologii, chemii, fyziku, hudební výchovu a výtvarnou výchovu). Laboratoře fyziky a chemie jsou vybaveny přístroji a pomůckami pro základní experimenty ve všech tematických celcích učiva i pro žákovské laboratorní práce. V laboratoři biologie jsou k dispozici moderní světelné binokuláry, dostatek přírodnin, budou doplněny preparační soupravy. Ve všech laboratořích jsou pak obrazové materiály, videokazety, odborné knihy a časopisy. V učebnách informatiky a výpočetní techniky je 18 žákovských PC, 3 PC pro učitele a 2 servery. Od roku 1996 má škola přístup do sítě Internet. Kvalitní je vybavení periferním zařízením (tiskárny, scanner). Kvalitu výuky informatiky výrazně ovlivňuje i používání LCD displeje v obou odborných učebnách. Moderní je i softwarové vybavení. Ve větší míře však dosud nejsou zastoupeny výukové programy. Ve všech odborných učebnách je televizor, videorekordér a zpětný projektor.

Pro výuku matematiky je škola vybavena potřebnými pomůckami (modely těles, obrazce, nástěnné tabule STIEFEL pro znázorňování grafů funkcí, programovatelné kalkulátory, folie pro zpětný projektor). Žáci pracují v matematice i na PC s matematickým softwarem. Všichni žáci vlastní učebnice, sbírky úloh a tabulky.

Učitelé jazyků mají k dispozici dostatek magnetofonů a potřebné zvukové nahrávky. Ve škole je žákovská knihovna se 4 800 svazky. Fond není zastaralý, je doplňován a žáky přiměřeně využíván. V budově školy je prostorná tělocvična, dále hřiště na dvoře školy a pro výuku tělesné výchovy je pronajímán plavecký stadion.

Škola má pro výuku nadprůměrné materiálně technické podmínky.

4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy

Kapacita a velikost všech učeben a dalších prostor školy umožňuje realizovat vzdělávací program. V rozvrhu hodin jsou respektovány psychohygienické zásady. V části budovy bylo rekonstruováno osvětlení. Čistota všech prostor je dobře udržována. Žáci mají možnost stravování v blízké školní jídelně, pitný režim během vyučování zajišťují automaty.

Psychohygienické podmínky školy jsou spíše nadprůměrné.

4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování, hodnocení úrovně vzdělávání v jednotlivých předmětech nebo organizačních celcích

Biologie

Tematické plány učitelů jsou zpracovány tak, že lze sledovat plnění standardu vzdělávání v jednotlivých ročnících. V úvodní rekapitulaci jsou uvedena hesla, která se ve výuce vyskytují navíc oproti standardu. Součástí naplnění standardu vzdělávání je i výchova ke zdraví, která se v nejvyšší míře objevuje v primě až v tercii. Základní dotace hodin biologie je v učebním plánu doplněna seminářem a cvičením. V těchto hodinách probíhá nadstandardní výuka pro žáky, kteří mají zájem o předmět, chtějí z biologie skládat maturitní zkoušku a budou se hlásit na vysoké školy, kde je biologie součástí přijímací zkoušky.

Vyučovací hodiny biologie mají stanoveny jasné cíle, učitelky volí metody práce adekvátně věku žáků. Prověřování znalostí se děje jak ústní tak písemnou formou. Při zkoušení u tabule jsou ostatní žáci zaměstnáni samostatnou prací, která je u vybraných žáků také ohodnocena známkou. Ve výkladu navazují učitelky na již známé pojmy, třída je neustále motivována k aktivnímu zapojení do výuky. Výklad s rozhovorem je doplňován řadou názorných pomůcek, je využíván zpětný projektor a video. Žáci jsou vedeni k samostatnému zápisu poznámek a k práci s učebnicí. Hodiny jsou pestré, učitelky volí různé metody a výuka je vysoce efektivní. Znalosti žáků jsou velmi dobré. Žáci s mimořádným zájmem o předmět se zúčastňují každoročně biologické olympiády, v minulém školním roce získala žákyně školy 1. místo v regionálním kole.

Maturitní otázky obsahují témata celé učební osnovy, jsou doplněny obrazovým materiálem. V loňském školním roce konalo maturitní zkoušku z biologie 11 žáků.

Výuka biologie probíhá ve škole na vynikající úrovni.

Český jazyk

Většina hodin je vedena tradičními metodami výuky. Hodiny jsou však rozmanité a žáci v nich mají možnost uplatnit své názory a individualitu. V literatuře užívaný výklad je dobře strukturován a dokumentován ukázkami. Součástí výkladu je práce s textem a jazykem literárních děl. Zápisy v sešitech žáků formulují základní požadavky na znalost učiva.

Pro žáky jsou velmi cenné dělené hodiny mluvnice (často tvořivě zabíhají do učiva literárního). Jsou vedeny s důrazem na aplikování získaných dovedností v pravopise, gramatice a ve slohu. V maturitních ročnících je v těchto hodinách veškeré učivo opakováno a systematizováno. V hodinách jsou použity normativní příručky českého jazyka, kdykoliv to téma hodiny vyžaduje.

Hodnocení žáků při zkoušení je objektivní. Klasifikace je doprovázena slovním ohodnocením výkonu a znalostí žáka. Tím dostává motivační charakter. Teoretické znalosti žáků jsou v literatuře i mluvnici spíše nadprůměrné. Nedostatky se projevují zejména v nižších třídách gymnázia v pravopisu.

Žáci jsou cílevědomě vedeni k četbě. Literární znalosti převážné části z nich vycházejí z vlastního čtenářského prožitku.

Maturitní písemné práce jsou napsány na zajímavá témata. Mají přiměřený rozsah. Některé jsou velmi osobité. Žáci prokazují, že mají dobré stylistické dovednosti a bohatou slovní zásobu. Dovedou vyjadřovat a obhajovat své názory a postoje. V pracích reagují často na aktuální dění. Jen v některých pracích jsou nevhodné a komplikované formulace, špatný slovosled a jsou zbytečně užívána ukazovací zájmena. Objevují se také nedostatky pravopisné, chyby v interpunkci a ve tvarech slov. Klasifikace prací odpovídá slovnímu hodnocení na přebalech.

Celkově má výuka spíše nadprůměrnou úroveň.

Dějepis

Učitelé mají zpracovány tematické plány v souladu s učebními osnovami pro příslušný druh studia. V hodinách převládá ve výuce metoda výkladu. Vždy je jasně stanoveno téma a cíl vyučovací hodiny. Opakování, které navazuje na minulé hodiny, je využito jako motivace pro výklad nového učiva. Při výkladu nové látky je kladen důraz na pochopení jednotlivých jevů a jejich zařazení do širších historických souvislostí. Součástí výuky dějepisu jsou návštěvy muzeí, exkurze a návštěvy Okresního archivu v Českých Budějovicích. Do školy jsou zváni odborní lektoři. Žáci s hlubším zájmem o předmět navštěvují přednášky v muzeu a zúčastňují

se soutěže Mladý historik. Ve výuce se běžně používají historické mapy, atlasy a video. Žáci mají učebnice a znalosti čerpají i z časopisu Historický obzor.

Seminární práce žáků, které se zpracovávají ve volitelných seminářích na témata z celé učební osnovy, jsou na velmi dobré úrovni.

Výuka dějepisu je na nadprůměrné úrovni.

Fyzika

Vyučovací hodiny mají promyšlenou didaktickou stavbu vzhledem k jejich cíli i věku žáků. V úvodu hodiny je opakováno probrané učivo formou frontálního opakování v lavicích, zkoušení nebo samostatného řešení úloh včetně úloh problémových. Je prostor i pro fyzikálně zaměřené hry, křížovky a zodpovězení dotazů studentů. Seznamování s novým učivem probíhá formou výkladu a diskuse se žáky, žáci často nové poznatky formulují samostatně. Pokud to vyžaduje charakter probírané látky, je učivo prokládáno a doplňováno pokusy, pro lepší názornost a pochopení jsou promítány videokazety. K práci s CD ROM nebo výukovými programy se pro některé hodiny využívá počítačové učebny. Některé učivo je funkčně doplněno žákovskými referáty. V závěru hodiny proběhlo různými didaktickými formami stručné opakování základních pojmů a uvedení základních aplikací. Způsob práce učitelů vede k udržení pozornosti všech žáků během celé vyučovací hodiny, učitelé vhodně vzbuzují zájem o předmět, žáci jsou aktivní.

V příslušných ročnících jsou hodiny doplňovány praktickými laboratorními cvičeními, při nichž je využito návodů a předtištěných protokolů z učebnice nebo teoretickými cvičeními, kdy se řeší složitější a problémové úlohy. Na seminářích z fyziky se výrazně uplatňuje forma referátu nebo seminární práce na doplnění probírané látky.

Hodnocení žáků provádí učitelé ústní i písemnou formou pravidelně během klasifikačního období. Do hodnocení se promítají i aktivity žáků v hodinách, samostatné vyřešení složitějších úloh, samostatnost při laboratorních pracích, úspěchy v soutěžích, ale i výrazná nepřipravenost na hodiny, zapomínání domácích úloh a nevyhovující zpracování laboratorních prací. Hodnocení je tak výrazně motivační.

Talentovaní žáci se každoročně zúčastňují fyzikální olympiády ve všech kategoriích, v minulém školním roce se umístili na předních místech v okresních i regionálních kolech, jeden žák školy získal 6. místo v celostátním kole kategorie A.

Výuka fyziky je vynikající.

Chemie

Chemie je v učebním plánu zařazena jako povinný předmět od 1. do 3. ročníku čtyřletého gymnázia a v odpovídajících ročnících sedmiletého gymnázia. V sekundě až kvartě osmiletého gymnázia je celková dotace 6 hodin. Vyšší počet hodin ve srovnání s učebním plánem ZŠ je využit zejména k prohloubení a rozšíření tematických celků Chemie v životě člověka, Chemie a životní prostředí a k podrobnějšímu seznámení s vlastnostmi a reakcemi látek v tematickém celku Základy analytické chemie, který je vyučován převážně formou laboratorních cvičení. Rozšiřující učivo základní školy je v kurikulu gymnázia zařazeno jako standardní.

Disponibilní hodiny byly přiděleny chemii v 1. a 2. ročníku a odpovídajících ročnících víceletého gymnázia. Zvýšená dotace umožňuje probrat v potřebném rozsahu zejména učivo obecné a anorganické chemie a realizovat pravidelná laboratorní cvičení. Ve třídách se zaměřením na matematiku jsou laboratorní cvičení zařazena i ve 3. ročníku.

V učebním plánu školy je zařazen volitelný seminář a cvičení z chemie s celkovou dotací 5 hodin v posledních dvou ročnících studia. Je určen žákům, pro které je chemie profilovým

předmětem, naprostá většina z nich z ní skládá maturitní zkoušku. Ve výuce jsou rozvíjeny seminární formy práce, rozšiřovány tematické celky, akcentovány interdisciplinární vztahy, při systematizaci učiva je kladen důraz na aplikaci osvojených poznatků.

Tematické plány odpovídají učebním osnovám a standardům ZŠ, resp. čtyřletého gymnázia, včetně zdravého životního stylu, výchovy ke zdraví a prevence zneužívání návykových látek. Ve vyšších ročnících jsou vzdělávací cíle výrazně hierarchizovány, vyznačené rozšiřující učivo je probíráno v hodinách chemie pouze informativně, studenti se s ním podrobněji seznamují ve volitelném semináři. Účinně jsou využívány mezipředmětové vztahy, zejména k fyzice a biologii (chemie přírodních látek, biochemie).

Učitelé volí metody práce odpovídající věku žáků (podle ankety patří chemie v sekundě k nejoblíbenějším předmětům), zařazují demonstrační pokusy, efektivně využívají názorné pomůcky a videoprogramy. Systematicky pracují s talentovanými žáky, škola se každoročně úspěšně zúčastňuje chemické olympiády, v posledních třech letech měla vždy zastoupení v celostátním kole kategorie A.

Výuka chemie má mimořádnou úroveň.

Informatika a výpočetní technika

Informatika a výpočetní technika je zařazena jako povinný předmět v učebním plánu čtyřletého studia v 1. ročníku ve dvouhodinové dotaci a v učebním plánu osmiletého studia v tercii ve dvouhodinové a v kvartě v hodinové týdenní dotaci. Žáci zajímající se hlouběji o předmět využívají jeho zařazení jako volitelného, a to ve 4. ročníku čtyřletého studia v dotaci 3 hodiny, v sextě sedmiletého studia v dotaci 2 a v septimě 3 hodiny týdně. Výpočetní techniku mohou žáci podle zájmu využívat i individuálně v době mimo vyučování.

Učební plán školy a osnova předmětu umožňují získat všem žákům běžné uživatelské dovednosti v práci s PC, zájemcům pak i v práci s multimediálními programy a programování. V minulém školním roce z informatiky maturovalo úspěšně 21 žáků.

Všichni učitelé informatiky (celkem 6 - z nich 2 externisté) jsou kvalitními a erudovanými pracovníky po stránce odborné i pedagogické. Účelné je využití pracovníka v civilní službě při provozu sítě.

V navštívených hodinách informatiky a výpočetní techniky v septimě a ve třídě 4. B učitel opakovat a procvičoval učivo na připravovaném prezentačním programu. Znalosti žáků byly na velmi dobré úrovni. V další části hodiny prokázali svoji vyspělost při řešení samostatných úkolů.

Výuka informatiky na této škole je na výborné úrovni.

Matematika

Hodiny matematiky jsou učiteli předem promyšleně připraveny vzhledem ke všem faktorům, které výuku ovlivňují. Při výkladu nové látky, která má úzkou souvislost s probraným učivem, jsou voleny návodné otázky a příklady, které pomohou žákům k samostatné formulaci nového poznatku a k uvědomování si matematických souvislostí. V opačném případě je výklad uveden vhodným motivačním příkladem, kdy dojde k navození efektivní spolupráce učitele se žáky. Hodiny nebo části hodin, které jsou věnovány procvičování učiva, jsou organizovány moderními pestrými didaktickými metodami. Jsou voleny úlohy různé obtížnosti, při jejichž řešení spolupracuje celá třída, vícečlenné skupiny nebo dvojice žáků. Hledají se různé způsoby řešení, postup řešení je vždy zdůvodněn a výsledek zhodnocen. Individuální přístup k žákům se projevuje zejména v hodinách, kdy je učitelem zadána samostatná práce, při níž žáci pracují se sbírkami úloh a učebnicemi. I v hodinách tohoto typu neopomíjejí učitelé následnou kontrolu výsledků a vysvětlení

postupů. V hodinách s děleným počtem studentů je práce výrazně efektivnější. Domácí úkoly jsou zadávány také individuálně, nadaní žáci řeší úlohy problémové i nepovinné úlohy komplexní povahy, eventuelně vyhledávají zajímavé úlohy pro spolužáky. Tato činnost má výrazný motivační charakter, vyžaduje však od učitele mimořádné nasazení při přípravě hodin. Ve všech hodinách lze pozorovat snahu učitelů po výchově k přesnosti a důslednosti.

Získávání podkladů pro klasifikaci probíhá průběžně po celé klasifikační období různými metodami. Písemně jsou prověřovány znalosti z kratších i delších úseků učiva formou testů. Čtvrtletní písemné práce jsou zadávány v souladu s osnovou. Ústní zkoušení je realizováno jen u těch žáků, kterým písemná forma dělá potíže. Výraznou složkou hodnocení žáka je ocenění jeho pracovní aktivity v hodině. Učitelé také evidují a hodnotí domácí práce.

Za samostatnou zmínku stojí hodiny ve třídách se zaměřením na matematiku, kde je realizována odlišná učební osnova. K popsaným způsobům práce učitele zde ve vyšších ročnících přistupují metody blízké vysokoškolské výuce. Součástí výkladu jsou definice a věty včetně důkazů a začleňování tématů do výstavby matematické teorie. Studium vyžaduje intenzivnější mimoškolní přípravu žáků, práci s matematickou literaturou i zpracování některých údajů počítačem. Tuto přípravu následně žáci prezentují při vyučování. Při výuce žáci pracují s grafickými programovatelnými kalkulátory a na počítačích s matematickým softwarem.

K metodám hodnocení přistupují v této formě studia písemné práce přesahující rozsah jedné vyučovací hodiny, které jsou také přípravou na maturitní písemnou práci. Ve vyšších ročnících roste výrazně diference mezi žáky, projevují se výrazné talenty, kterým se učitelé věnují ve volitelném semináři rozděleném do několika skupin. Konzultacím věnují i svůj volný čas.

Studenti aktivně a úspěšně řeší aktuální úlohy matematické olympiády, nejúspěšnější se zúčastňují soustředění pořádaných celostátním výborem MO v ČR i v zahraničí. Těchto soustředění se zúčastňují i učitelé gymnázia, takže existuje zpětná vazba a návaznost v další přípravě talentovaných studentů. Žáci školy jsou úspěšní i v dalších matematických soutěžích např. Pythagoriáda a Matematický klokan. Výborné výsledky výuky matematiky potvrzují i výsledky Sondy MATURANT 98, kde škola je v tabulce „Úroveň maturantů v matematice“ na 6. místě mezi českými gymnázii (kromě pražských) a na 13. místě celostátně.

Výuka matematiky má ve všech formách studia mimořádnou úroveň.

Občanská výchova a Základy společenských věd

Hodinová dotace předmětu Občanská výchova v nižších třídách osmiletého gymnázia je v souladu s generalizovaným učebním plánem, ve čtyřletém gymnáziu a ve vyšších třídách víceletého gymnázia je hodinová dotace základů společenských věd oproti plánu posílena. V maturitním ročníku se předmět vyučuje tři hodiny týdně. Náplň volitelného společensko vědního semináře je sestavena z nadstandardního učiva dějepisu a základů společenských věd. V maturitním ročníku zahrnuje jen vybrané partie základů společenských věd.

V hodinách převládá metoda výkladu, doplněná zápisem shrnutí nové látky na tabuli. Učivo je podáváno srozumitelnou formou. Žáci mají dostatečný prostor pro otázky a projevení vlastního názoru a aktivně se účastní výuky. V závěru každé hodiny je provedeno shrnutí probrané látky. V rámci výuky předmětů jsou pořádány přednášky a besedy s kvalifikovanými lektory. Kromě učebnic žáci čerpají poznatky i z odborných časopisů (Politologická revue, Nová přítomnost, Filosofický časopis).

Výuka občanské nauky a základů společenských věd je nadprůměrná.

4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení

V hodinách, které byly hospitovány, se projevila velmi dobrá práce učitelů i žáků. Žáci jsou při výuce aktivní, nejsou přetěžováni faktografickými znalostmi, důraz je kladen na jejich tvůrčí činnost. V hodinách jsou v maximální míře používány pomůcky a prostředky didaktické techniky. Znalosti a dovednosti žáků jsou celkově nadprůměrné, v některých třídách vynikající.

Studijní průměr školy na konci loňského školního roku byl 1,95. Z celkového počtu 449 žáků ukončilo 112 svůj ročník s vyznamenáním, neprospěli 4. Maturovalo 82 žáků, z nich 34 s vyznamenáním. Výbornou úroveň výsledků vzdělávací práce potvrzují i zveřejněné výsledky Sondy MATURANT 98. V pořadí sestaveném na základě výsledků, kterých žáci posledních ročníků dosáhli v předmětových testech (tabulka „Celková úroveň maturantů“ - SET noviny 1998), je škola uvedena mezi českými gymnázii (kromě pražských) na 8. místě, v republikovém pořadí na 16. místě. V pořadí sestaveném na základě výsledků testování maturantů z tzv. obecných studijních předpokladů (tabulka „Studijní potenciál žáků“ - tamtéž) je škola uvedena na 1. místě mezi českými gymnázii a na 6. v celostátním žebříčku.

Maturanti jsou úspěšní i při přijímacích zkouškách na vysoké školy. V loňském školním roce bylo na alespoň jednu vysokou školu přijato 78% maturantů, což bylo 82% z celkového počtu přihlášených na vysoké školy. Zvláště úspěšní jsou žáci tříd se zaměřením na matematiku, kterých bylo alespoň na jednu vysokou školu přijato 92%.

Dokladem úspěšné práce školy jsou výsledky žáků ve většině předmětových soutěží. V předmětech, které odpovídají profilaci gymnázia, je to již samozřejmá tradice, ale v loňském školním roce se žáci školy umístili na předních místech i v soutěžích zaměřených na cizí jazyky (4. místo v celostátním kole, 4. a 5. místo v regionálním kole).

Úroveň výsledků učení je vynikající.

4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků

Školní řád je kvalitní a navazuje na organizační řád. Počítá s dobrovolnou kázní žáků, není deklarativní. Ve škole se nevyskytuje hrubé chování žáků. Všichni vyučující mají velmi dobrý spíše partnerský vztah k žákům, poskytují jim kdykoliv konzultace a pomoc. Ve vyučovacích hodinách jsou žáci podněcováni k aktivitě, mohou vhodným způsobem vyjádřit svůj názor. Škola dobře plní svou výchovnou funkci, vede žáky k úctě k lidským právům i základním svobodám. Žákovská samospráva dobře spolupracuje s vedením školy. Školní atmosféra, jak vyplynulo z pozorování členů inspekčního týmu, je velmi příznivá, vztahy mezi vedením a sborem i uvnitř sboru jsou bezkonfliktní. K vytváření rozvoje osobnosti žáka přispívá nejen prostředí a doba, kterou žák stráví ve škole, ale i celá řada mimoškolních aktivit, které škola organizuje.

Podmínky pro rozvoj žákovy osobnosti jsou ve škole mimořádné.

4.6 Hodnocení výchovného poradenství

Výchovná poradkyně má zpracován rámcový i časový plán své činnosti. Po celý školní rok poskytuje pomoc studentům při řešení studijních i osobních problémů. Podle potřeby spolupracuje s pedagogicko psychologickou poradnou. Každý rok sestavuje soubory informačních materiálů o vysokých a vyšších odborných školách i o jiných středních školách a poskytuje je studentům. Přitom s nimi vhodnost jejich volby konzultuje. Tyto základní úkoly jsou realizovány celou řadou akcí, jako např. informační schůzky se studenty, besedy s pracovníky úřadu práce o profesní orientaci, besedy s bývalými absolventy gymnázia o jejich zkušenostech s dalším studiem, vydávání přihlášek k dalšímu studiu a pomoc při jejich

vyplňování. Výchovná poradkyně také sleduje úspěšnost absolventů školy v přijímacím řízení na vysoké školy.

Významnou složkou výchovného poradenství je oblast protidrogové prevence, ve které výchovný poradce spolupracuje se školním protidrogovým koordinátorem. Ve škole je zpracován projekt na protidrogovou činnost, žáci jsou seznámeni s přehledem institucí a odborníků, kteří působí v oblasti prevence, jsou jim zpřístupněny různé materiály a mají možnost využít schránky pro anonymní dotazy k této problematice. Konkrétní akce, které škola pořádá v této souvislosti, jsou zmíněny v následujícím bodě zprávy.

Výchovné poradenství je ve škole nadprůměrné.

4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy

Aktivity, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost, jsou velice bohaté a dají se rozdělit do následujících oblastí:

- Účast v mezinárodních studentských projektech - Project Globe (hydrologie, biometrie), Global Thinking Project.
- Zahraniční aktivity - soustředění vybraných řešitelů MO v Řecku, návštěva partnerské školy z Holandska a Německa, beseda s německým lektorem o Evropské unii.
- Sportovní aktivity - sportovně turistické kurzy, lyžařské zájezdy, vodácký výcvik, školní turnaje ve stolním tenise, košíkové a kopané, účast ve středoškolských hrách v odbíjené a streetbalu, účast v šachových přeborech včetně republikového finále v šachu, atletický den gymnázia.
- Zdravý životní styl, protidrogová prevence - nahlédnutí do života drogově závislých (divadlo Studna), besedy s lékaři, s okresním protidrogovým koordinátorem, školení aktivistek peer programů, anketa ke znalostem studentů vybraných tříd o problematice drog.
- Kulturní akce - návštěvy Jihočeského divadla, divadla Pod čepicí, Národního divadla v Praze, literární pořady, návštěvy galerií, koncerty, dvakrát ročně studentský dramatický a hudební večer, maturitní plesy.
- Předmětové exkurze a vzdělávací aktivity - elektrárna Lipno, Muzeum koněspřežky Bujanov, JE Temelín, Klementinum, státní zámek Hluboká nad Vltavou, Jihočeské muzeum, klášter Zlatá Koruna, Cambridgeské zkoušky pro zájemce, zimní škola matematiky Zadov, účast ve srovnávacích zkouškách SCIO, podíl na organizaci regionálních kol MO, FO, ChO a organizace korespondenčního matematického semináře pro žáky ZŠ regionu.

Další aktivity školy zasahují do mnoha oblastí zájmů žáků, jsou příkladné.

4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy

Součástí školy nejsou žádná školská zařízení.

5 ZÁVĚR

5.1 Závěry inspekce

Škola má nezastupitelné místo v regionální síti gymnázií, protože v této oblasti v současné době jako jediná realizuje zaměření na matematiku a bude realizovat výuku s rozšířenou výukou matematiky a přírodních věd. Českou školní inspekci je činnost školy ve všech sledovaných oblastech hodnocena jako příkladná.

5.2 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu

razítko

Podpisy inspektorů:	vedoucí týmu:	Mgr. Lidmila Schleissová v. r.
	členové týmu:	PhDr. Jiří Filla v. r.
		Mgr. Petr Friebel v. r.
		Ing. Jana Grammetbauerová v. r.
		Jiří Horák, promováný historik v. r.

V Českých Budějovicích 5. února 1999

5.3 Datum a podpis ředitele kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy

Inspekční zprávu jsem převzal dne 15. 2. 1999

razítko

Podpis ředitele: RNDr. Karel Lichtenberg, CSc. v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

5.4 Další adresáti zprávy

Na vědomí

Adresát	Datum předání/odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: MŠMT ČR	1. 3. 1999	519/99
Školský úřad: ŠÚ České Budějovice	1. 3. 1999	517/99

5.5 Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
-----	-----	K inspekční zprávě nebyly podány připomínky.